

- nostrum, et deinde manus nostra. Tract. 48, super *Joan.*
17. Dicitur quisque agnoscere manum suam, cum id quod scripsit, agnoscit. *Ibid.*, Tract. 47.
18. Quisquis in Scripturis aliud sentit, quam ille qui scripsit, illis non mentitionibus fallitur. *De Doctr. chr.*, lib. 4, cap. 35.
- S. BASILIUS
MAGNUS.
19. In parvo errore multus sermo peccat, per diligentiam vero scribens id quod dicitur, corrigitur. Epist. 178, ad *Notarium*.
20. Scribe recte et ne seducas mentes per scriptorum obliquitatem ac torvitatem. Epist. 180, ad *Calligraphum*.
21. Superflus scribere, penitus vanum est: de vanis vero scribere, etiam ridiculum est. Epist. 59, ad *Melitium episc.*
- S. BERNARD.
22. Quantum tumultus est in mente dictantium, seu scriptantium? ubi multitudo perstrepat dictionum, ubi orationum varietas et diversitas sensuum concurrit: ubi saepe respicitur quod occurrit, et requiritur quod excedit. Ubi quid pulchrius secundum litteram, quid consequentius juxta sententiam, quid planius propter intelligentiam, quid utilius ad conscientiam, quid denique cui, vel post, vel ante ponatur, intentissime attenditur, multaque alia quae a curiosis in hujusmodi curiosis observantur, ubi nulla quies invenitur. Epist. 89, ad *Ogerium canonic. regular.*
- S. FULGENT.
23. Libens feci, quod te velle libenter agnovi: malens inculcus videri sermone, quam esse frigidus charitate. Epist. 6, ad *Theodorum*, cap. 1.
- S. GREGOR.
MAGNUS.
24. Mala me aliqua in scriptis meis, etsi dixisse non invenio; tamen quia omnino non dixi, non defendo: bona vero si qua, divinitus accipiens, dixi; meo videlicet vitio minus me dixisse profiteor. Lib. 36, *Moral.*, cap. 10, num. 26.
- S. HIERON.
25. Moveas manum, figas stylum, commoveas te, et quidquid potes scriptis ostendas. Epist. 3, ad *Domitianem*.
26. Novum malitiae genus, scribere quod occultes: si sunt vera, quae scripsisti, cur publicum fimes? si falsa, cur scripsisti? Epist. 21, ad *Pammach. et Marcellin.*, lib. 4.
27. Quando sine nomine contra vita scribitur; qui irascitur, accusator sui est. *Ibid.*
28. Obsecro vos ut fundatis pro me ad Dominum preces, ut quamdiu in hoc corpuseculo sum, scribam aliquid gratum vobis, utile Ecclesiae, dignum posteris. In praefat. super *Dantelem*.
29. Nullus tam imperitus scriptor est, qui lectorem non inveniat similem. Lib. 12, super *Isaiam*.
- HUGOCARD.
30. Quod loquimur, transit; quod scribimus, manet. Super *Job*, cap. xii.
31. Multi sunt, qui nolunt scribi in caelo cum pauperibus, sed in terra cum divitibus et sublimibus saeculi. Super *Psal.* xxx.
32. Scriptores virtutum dant verbis, memoriam rebus, vigorem temporibus. *Prosec.*
33. Hos si de Ecclesia tollas, vacillat fides, charitas friget, spes decedit, jus perit, confunditur lex, in oblivionem transit Evangelium.
34. Impressura res papyrea est, et brevi tempore tota consumitur: scriptor autem membranis commendans litteras, et se et ea, quae scribit, in tempus longinquum extendit.
35. Unde ipse ecclesiam datat, fidem conservat, haereses destruit, vitia repellit, mores instruit, et dat incrementa virtutibus. *De laude Scriptor.*, cap. 4.
36. Scriptor pietate insignis Dei prece est, quia voluntatem ejus et praesentibus annuntiat et futuris. *Ibid.*
37. Scriptor devotus Deum laudat, Angelos laetificat, justos confortat, peccatores emendat, humiles commendat, honos conservat, superbos debellat, condemnat pertinaces. *Ibid.*
38. Fortius quas scribimus, menti imprimimus. *Ibid.*, cap. 6.
39. Non minus scriptor docet bona scribendo, quam predicator sancta praedicando. *Ibid.*, cap. 11.
40. Gentilium scripta exterius verborum eloquentia nitent, interius vacua virtutis sapientia manent. Lib. 3, de *Sum. bono*.
41. Quandoque dicta laudabiliora casualiter scribenti se offerunt, quae per studii vehementiam, et indaginem laboriosae meditationis inveniri non possunt. Epist. 4, ad *Henric. reg. Anglor.*
42. Omissis inanibus, scribas quae Theologicam sapientiam gravitatem, quae ad honestatem fructificant, et adificent ad salutem. *Ibid.*, epist. 76, ad *Petrum*.
43. Breve vobis scribere inaeperam, sed breve crevit in longum: exuberante dictandi materia, stylus licentius debito evagatus est in immensum. *Ibid.*, epist. 103, ad *Radvigens. abbat.*
44. Optime compensatur, si arguitur imperitia scriptor, dummodo proficiat sapienter auditor. *Opusc.* 27, cap. 5.
45. Liber, si placet, debet exhibere satietatem: si displicet, debet movere fastidium. Lib. 5, epist. 2, ad *Nymphidum*.
46. Quoties liber quisquam scribi jubetur, non tantum honorem spectat auctor a merito, quantum ab obsequio. *Ibid.*, lib. 9, epist. 16.
47. Non te offendat auctoritas scribens, utrum parvae vel magnae litteraturae fuerit, sed amor

JOAN.
TUCCI.JUGO A S.
VICTORE.S. ISID.
HISP.S. PETRUS
BLENS.

JOAN. CLAS.

S. ZEPHYR.
PAPA
ET MART.

S. ANTONIN.

S. PETERS
DAMIANS.S. SIDONIS
EPISCOPOS.THOMAS
A KEMPIS.

- putae veritatis te trahat ad legendum: non quaeras quis hoc dixerit, sed quid dicitur attende. Lib. 4, de *Imit. Chr.*, cap. 5, sect. 1.
- SENTENTIA PAGANORUM.
- PLINIIUS II.
48. Quatenus nobis denegatur diu vivere, relicturamque auctoritatem, quo nos vixisse testatur. Lib. 3, epist. 7, ad *Cornelianum Rufum*.
49. Liber offensis, liber et secundis casibus et adversis caret. Lib. 5, epist. 20, ad *Ursam*.
- SENECA.
50. Turpe est aliud loqui, aliud sentire. Epist. 24.
51. Quare quid scribas non quemadmodum et hoc ipsum, non ut scribas, sed ut sentias: ut illa quae senseris, magis applices tibi, et veluti signes. Epist. 115.
52. Scribe, ut dum scriperis, legas: omnia ad mores et ad sedandam rabiem affectum referens Epist. 89.
53. Quoties scribens aliquid dicturus es, seito morum tuorum te hominibus chirographum dare. *De mortibus*.
- SCRIPTURA SACRA.
- Definitio. Scriptura divina sunt, quas a Catholicae fidei cultoribus editas, auctoritas universalis Ecclesiae ad ejusdem fidei corroboracionem in numero divinarum librorum computandas recepit, et legendas retinuit. Lib. 4, *Didascal.*, cap. 1.
- JOAN. CLAS.
- Comparatio. Scriptura sacra agro optimo ac fertili comparatur, qui cum multa signat ac profert, quae ad hominum victum sine aliqua ignis coctione proficiant: quaedam nisi prius flammam calore mitigata, omnem asperitatem suae deposuerint crudelitatis, vel incongrua usibus humanis, vel noxia sentiantur. Collat. 8, *Abbat. Severi*, cap. 3.
- Sicut stellae caeli non extinguitur nox, sic mentes fidelium et inherentes firmamento sanctae Scripturae non obscurat mundana iniquitas. In *Decretis*, part. 1, dist. 48, can. *Sicut*.
- SENTENTIA PATRUM.
- S. ANTONIN.
1. Sacra scriptura est vera domina omnium facultatum. Part. 1, tit. 4, cap. 3, § 4.
2. Tanta est sapientia Scripturae, tanta ejus profunditas, ut nullus valeat plene intelligere. Part. 3, in prologo § 2.
3. Studium sacrae scripturae illuminat intellectum: et inflammatur affectum. Part. 4, tit. 11, cap. 2, § 3.
4. In sacra scriptura reperitur Dei perfectiones. Omnipotentia in Genesi: Dei clementia in Exodo: reverentia et majestas in Levitico: patientia in libro Numeri: fortitudo in bellis Josue: longanimitas et misericordia in volumine Judicum; providentia in libris Regum. Et sic de aliis. Part. 4, tit. 14, cap. 3, § 2. *Prosec.*
5. Respice tibi, et invenies Abel devotionem, Enoch contemplationem, Noe credulitatem, Abrahae fidelitatem, Isaac patientiam, Jacob prudentiam, Joseph castitatem, Moysi charitatem, Phinees sanctam emulationem, Aaron devotam oblationem, Judae confidentiam, Josue confidentiam, Booz equanimitatem, Samuelis integritatem, Job redargutiones, Tobiae correctiones, David misericordiam, Salomonis poenitentiam in Ecclesiaste, Eliae zelum pietatis, Elismi telum aequitatis, Isaiae stabilitatem, Jeremie magnanimitatem, Ezechielis vigorem, Danielis fervorem, Maththiae singultus, Judae Machabei cultus, Eleazari amorem patriae, Raziae virorem laetiae, Christi Domini obedientiam, Matris ejus innocentiam, Baptistae confessionem, Angelorum exultationem, Petri longanimitatem, Pauli sublimitatem, Andree magisterium in cruce, Jacobi desiderium in luce, Joannis sapientiam, Thomae scientiam, Alphaidis justitiam, Philippi refugentiam, Bartholomei nobilitatem, Maththaei sanctitatem, Simonis constantiam, Thaddei reverentiam, Maththaei humilitatem, Marci sinceritatem, Lucae vigilantiam, Barnabae eminentiam. *Ibid.*
6. Hic habet infans quod lactet, puer quod laudet, adolescens quod corrigat, juvenis quod sequatur, senior quod precetur. *Prosec.*
7. Hic discunt feminae pudicitiam, populi inveniunt pietatem, viduae iudicem, pauperes protectorem, advena custodem.
8. Hinc inveniunt reges quod audiant, iudices quod timeant.
9. Haec tristem consolatur, laetum temperat, iratum mitigat, pauperem recreat, divitem, ut se cognoscat, increpat.
10. Omnibus se suscipientibus apta medicamenta tribuit, nec peccatorem despicit, sed per poenitentiam remedium ei ingerit.
11. Post haec Deus ostenditur, simulacra irridentur, fides asseritur, perfidias repudiatur, justitia ingreditur, prohibetur iniquitas, misericordia laudatur, crudelitas abdicatur.
12. Veritas requiritur, mendacium damnatur, dolus accusatur, praedicator poenitentia, pax sequenda promittitur, spes certis nutritur: sed quod his omnibus excelentissimum est, post haec Christi sacramenta laudantur. *Ibid.*, cap. 4, § 2.
13. Scriptura divinitus inspirata, salutaris et utilis est, ad examinandum quod conveniens est, et honestum, et ad erudiendum atque corrigendum: ex ea enim discimus pro quem, et a quo facti simus, et ad quem tendamus. Epist. 5, ad *Episcopos*.

S. ATHANAS.
PATRIARCH.

s. August.

14. Mira profunditas divinarum eloquiorum, sed mira profunditas, Deus meus, mira profunditas: horror est intendere in eam, horror honoris, et tremor amoris. Lib. 12, *Conf.*, cap. 14.

15. Odi hostes eloquiorum tuorum, Deus meus, vehementer: o si occidas eos de gladio bis acuto, et non sint hostes ejus; sic enim amo eos occidi sibi, ut vivant tibi. *Ibid.*

16. Omnes qui legimus, nitimur hoc indagare atque comprehendere quod voluit ille quem legimus: et cum eum veridicum credimus, nihil quod falsum esse vel novimus vel putamus, audeamus eum existimare dixisse. *Prosec.*

17. Dum ergo quisque conatur id sentire in Scripturis sanctis, quod in eis sensit ille, qui scripsit: quid mali est, si hoc sentiat, quod tu lux omnium veridarum mentium Deus, ostendis verum esse, etiamsi hoc non sensit ille, quem legit? *Ibid.*, cap. 18.

18. Divinarum Scripturarum consideratione et tractatione pascamus animum, atque polemus. *De vera Relig.*, cap. 51.

19. Ipsa locutio divinarum Scripturarum secundum cujusque lingue proprietatem accipienda est. *Ibid.*, cap. 50.

20. Habent consuetudinem divinæ Scripturæ de rebus humanis ad divinas res verba transferre. Lib. 1, *de Genesi contra Manich.*, cap. 14.

21. Sincera et solida res est Scriptura, nec fucatis eloquiis ambit ad animum, nec ullo lingue tectorio inane aliquid ad pendulum crepat: multum movet, non verborum, sed rerum avidum, et nihilum ferret factura securum. *Epist. 1, ad Volusianum.*

22. Ille physica, quoniam omnes naturarum cause in Deo Creatore sunt. *Prosec.*

23. Ille ethica, quoniam vita bona et honesta non aliunde formatur, quam cum ea, quæ diligenda sunt, quemadmodum diligenda sunt, diliguntur, hoc est Deus, et proximus.

24. Ille logica, quoniam veritas, lumenque animæ rationalis, non nisi Deus est.

25. Ille laudabilis reipublicæ salus: neque enim conditur et custoditur optima civitas, nisi fundamento et vinculo fidei, firmæque concordie, cum bonum commune diligitur: quod summum ac verissimum Deus est, atque in illo invicem sincerissime se diligant homines, cum propter illum se diligant, qui quo animo diligant, occultare non possunt. *Epist. 3, ad Volusianum.*

26. Tanta est Christianarum profunditas litterarum, ut in eis quotidie proficerem, si eas solas ab ineunte pueritia usque ad decrepitam senectutem maximo otio, summo studio, meliore ingenio conarer addiscere. *Prosec.*

27. Non quod ad ea, quæ necessaria sunt salutis, tanta in eis pervenitur difficultate; sed cum quisque ibi fidem tenuerit, sine qua pie recteque non vivitur, tam multa tanque multiplicibus mysteriorum umbraculis opaca intelligenda proficientibus restant.

28. Tantaque non solum in verbis, quibus ista dicta sunt: verum etiam in rebus, quæ intelligende sunt, latet altitudo sapientie, ut annosissimis, acutissimis, flagrantissimis cupiditate discendi hoc contingat, quod eadem Scriptura quodam loco habet, cum sonumaverit homo, tunc incipit. *Ibid.*

29. Modus ipse dicendi, quo sancta Scriptura contextitur, quam omnibus accessibilis, quamvis paucissimis penetrabilis; ea quæ aperta continet, quasi amicus familiaris sine fuce ad eor loquitur indoctorum atque doctorum. *Ibid.*

30. Ea, quæ sancta Scriptura in mysteriis occultat, nec ipsa eloquio superbo erigit, quo non audeat accedere mens tardiscula, et inerudita, quasi pauper ad divitem: sed invitat omnes humiliter sermone, quos non solum manifesta pascat, sed etiam secreta exerceat veritate, hoc in promptu, quod in reconditis habens: sed ne aperta fastidirentur, eadem rursus aperta desiderantur, desiderata quodammodo renovantur, renovata suaviter intumantur. *Ibid.*

31. His salubriter et prava corriguntur, et parva nutriuntur, et magna oblectantur ingenia. *Ibid.*

32. Ille sanctæ Scripturæ inimicus est animus, qui vel errando eam nescit esse saluberrimam, vel edit ægotando medicinam. *Ibid.*

33. Titubabit fides, si divinarum Scripturarum vacillat auctoritas: porro fide titubante, charitas etiam ipsa languescit. Lib. 1, *de Doctrina christ.*, cap. 37.

34. Opus est mitescere pietate, neque contradicere divinæ Scripturæ, sive intellectæ, si aliqua villa nostra percutit; sive non intellectæ, quasi nos melius sapere, meliusque præcipere possimus: sed cogitare potius et credere id esse melius et verius quod ibi scriptum est, etiamsi lateat, quam id quod nos per nosmetipsos, sapere possimus. *Ibid.*, lib. 2, cap. 7.

35. Non præcipit Scriptura nisi charitatem, nec culpatur nisi cupiditatem, et eo modo informat mores hominum. *Ibid.*, lib. 3, cap. 10. *Prosec.*

36. Non asserit Scriptura nisi Catholicam fidem, verus præteritis et futuris et presentibus: præteritorum narratio est, futurorum præmunitio, presentium demonstratio. *Ibid.*

37. Quidquid homo extra Scripturam didicerit, si noxium est, ibi damnatur; si utile est,

ibi invenitur: et cum ibi quis invenerit omnia, quæ utiliter sibi didicit, multo abundantius ibi inveniet ea, quæ nusquam omnino alibi, sed in illarum tantummodo Scripturarum, mirabili altitudine, et mirabili humilitate discuntur. *Ibid.*, lib. 2, cap. 42.

38. Instructus divinarum Scripturarum studiosus, cum ad eas perscrutandas accedere coeperit, illud Apostolicum cogitare non cesset, Scientia inflat, charitas ædificat. *Ibid.*, cap. 41.

39. Homo timens Deum, voluntatem ejus in Scripturis sanctis diligenter inquirat. *Ibid.*, lib. 3, cap. 1.

40. Sententiarum veritas in sanctis libris Ecclesiasticis investiganda est. Lib. 2, *de Doctr. christ.*, cap. 31.

41. Major est Scripturæ hujus auctoritas, quam omnis humani ingenii capacitas. Lib. 2, *de Genesi ad litt.*, cap. 5.

42. Scriptura si loquitur, ut altitudine superbos irrideat, profunditate attentos terreat, veritate magnos pascat, affabilitate parvulos nutriat. *Ibid.*, lib. 5, cap. 3.

43. Quidquid est in Scripturis sacris, altum et divinum est: inest omnino veritas, et reficiendis instaurandisque animis accommodatissima disciplina et plane ita modificata, ut nemo inde haurire non possit, quod sibi satis est, si modo ad hauriendum devote ac pie vera religio poseit, accedat. *De utilitate credendi*, cap. 6.

44. Legenda est Scriptura divina, et Spiritus sancti dispensatio cognoscenda, et intuenda prophetia, et rejicienda carnalis servitus, et liberalis intelligentiarum retinenda. *Contra Adimantum*, cap. 15.

45. Sanctorum Scripturarum auctoritatibus colla subdenda sunt, ut ad intellectum per fidem quisque perveniat. Lib. 1, *de Peccator. meritis et remis.*, cap. 21.

46. Cum in sacris voluminibus litterarum, aliqua veluti diversum sonante sententia movetur lector, vel sollicitatur auditor, certa et inconcussa fide cognitum teneri debet, et nusquam deesse veritatem. *De Prædestinat. et gratia*, cap. 1.

47. Scriptura sacra communis quidam bonæ doctrine thesaurus est, apte singulis necessaria subministrans. In *Prologo Psalm.*

48. Litteræ, quæ de celesti civitate nobis venerunt, ipse sunt Scripturæ. Super *Psalm. xc.*, conc. 2.

49. In Scripturis sanctis profunda sunt mysteria, quæ ad hoc absconduntur ne vilescent, ad hoc quaeruntur ut exerceant, ad hoc aperuntur ut pascant. Super *Psalm. xl.*

50. In nullis Scripturis aliud inquiretis, quam charitatem, nemo vobis aliud præcipiat. Quidquid

obscurum est: et cum ibi quis invenerit omnia, quæ utiliter sibi didicit, multo abundantius ibi inveniet ea, quæ nusquam omnino alibi, sed in illarum tantummodo Scripturarum, mirabili altitudine, et mirabili humilitate discuntur. *Ibid.*

51. Honora Scripturam Dei, honora verbum Dei, etiam non apertum, differ pietate intelligentiam. Noli protervus esse, accusare aut obscuritatem, aut quasi perversitatem Scripturæ: perversum hic nihil est, obscurum autem aliquid est non ut tibi negetur, sed ut exerceat accepturum. Super *Psalm. cxlvi.*, vers. 6.

52. Quod in sancto Evangelio breviter dicitur, non breviter oportet exponi, ut quod auditur, intelligatur, verba enim pauca Domini, sed magna sunt, non numero æstimanda, sed pondere: nec ideo contentenda quia pauca, sed ideo querenda quia magna. *Tract. 37, super Evang. Joan.*, de cap. viii.

53. Divinarum Scripturarum multiplicem abundantiam latissimamque doctrinam sine ullo errore comprehendat, et sine ullo labore custodit, cuius cor plenum est charitate. *De Laudibus chorii.*

54. Thesaurus magnus est divinarum Scripturarum, habens in se mirabilia precepta et multa, tanquam multas gemmas, et pretiosa monita, et vasa ingentia, et magni metalli: sed quis potest scrutari thesaurum istum, et uti eo et pervenire ad omnia quæ ibi sunt? *De Disciplina christiana*, cap. 1.

55. In eo quod in Scripturis intelligis, charitas patet: in eo quod non intelligis, charitas latet. Ille tenet, et quod patet et quod latet in divinis sermonibus, qui charitatem tenet in moribus. *De Laudibus chorii.*

56. Scriptura evidens est, auctoritas Scripturæ fundatissima est, fides in Scriptura Catholicissima est. *De Verb. Apost.*, serm. 14.

57. Sacrarum lectio Scripturarum divinæ est præcognitio non parva beatitudinis: in his enim quasi in quodam speculo homo seipsum considerare potest qualis sit, vel quod tendat. *Serm. 1, per. 6, post Dom. Pass.*

58. Lectio assidua Scripturarum purificat omnia, timorem incutit gehennæ, ad gaudia superna cor instigat legentis. *Ibid.*

59. Geminum conferat donum lectio sanctorum scripturarum, sive quia intellectum mentis erudit, sive quia a mundi vanitatibus abstractum, hominem ad amorem Dei perducit. *Ibid.*

60. Sicut ex carnalibus escis alitur caro, ita ex divinis eloquiis interior homo nutritur et pascitur, et beatissimum est ille qui divinas Scripturas vertit in opera. *Ibid.*

61. Legite Scripturam, quia omni melle dulcior

est, omni pane suavior, omni vino hilarior, lenior oleo, sublimior auro, et argento purior. *Serm. 38, ad Frat. in oratio.*

62. Scriptura est omnium sapientiarum et doctrinarum magistra et domina, quae docet exterius blandos, et interius fraudulentos cognoscere. *Prose.*

63. Haec est scientia scientiarum, angelorum ferculum, archangelorum pulmentum, apostolorum gloria, patriarcharum fiducia, prophetarum spes, martyrum corona, virginum fortitudo, monachorum refectio, episcoporum vacatio, sacerdotum cellarium, puerorum principum, viduarum doctrina, conjugatorum pulchritudo, mortuorum resurrectio, viventium sempiterna protectio. *Ibid.*

64. Qui Scripturas non comprehendunt, timeant Deum, et simplici corde quod non intelligunt, quaerant: ne eum voluit verbis sacrilegis concidere veritatem, quam videre non possunt, redeat illis securis in crura. Lib. 4, *de Gen. contra Manichaeos*, cap. 5.

65. Quantum accedimus in Scripturis, et in eis assuescimus, tantum nobis locutiones earum innotescunt. *Ibid.*, cap. 9.

66. Obscura est Scriptura, et remota a sensibus hominum: sed quoquo modo se habeat, antequam intelligatur, credenda est. *Ibid.*, cap. 11.

67. Quicquid divinarum Scripturarum perspicua firmatur auctoritate, sine ulla dubitatione credendum est. Epist. 112, in *Prologo*.

68. In Scripturis sanctis Deus homines docet, quomodo cum hominibus agant, et ipsi Deo serviant. *De Agone Christi*, cap. 8.

69. Scriptura divina ab una lingua profecta per varias interpretum linguas, innotuit gentibus ad salutem per orbem terrarum disseminata. Lib. 2, *de Doctr. christ.*, cap. 5.

70. Spiritus sanctus ita Scripturas modificavit, ut locis apertioribus, fami occurreret, obscurioribus autem fastidia deleret. Lib. 2, *de Doctr. christ.*, cap. 6.

71. Debet divinarum Scripturarum tractator et doctor, defensor esse rectae fidei, ac debellator erroris, et bona docere, et mala deducere. *Ibid.*, lib. 4, cap. 4.

72. Sapienter dicit homo, tanto magis vel minus, quanto in Scripturis magis, minusque profecti. *Ibid.*, cap. 5.

73. Qui Scripturam intelligere non potest, Scripturam Dei det honorem, sibi timorem. Lib. 4, *de Gen. ad ill.*, cap. 20.

74. Quando in Scripturis sanctis legimus mala a Sanctis facta, non ideo quia facta credimus, etiam faciendam credamus, ne violentiam praecipiamus,

dum passim sectarum exempla. *Contra Mendac.*, cap. 9.

75. Auctoritatem Scripturarum religionis nostrae, ceteris quibusque litteris anteponimus. Lib. 14, *de Civit. Dei*, cap. 7.

76. Multa in Scriptura umbrosa atque condensa sunt, quae mentem quaerentis exerceant. *Ibid.*, lib. 18, cap. 32.

77. Translatio Scripturae veteris Testamenti per septuaginta duos interpretes, de Hebraeo in Graecum mirabilis ac stupenda est: cum ad hoc opus separatim singuli sederint. *Ibid.*, cap. 42.

78. Intelligenda sunt in Scriptura sancta, et non tenere accusanda, quae imperitis videntur esse contraria. *Contra Adimant.*, cap. 3.

79. Sancta Scriptura non temerarios et superbos accusatores, sed diligentes et pius lectores desiderat. *Ibid.*

80. Sancta Scriptura verbis nostris loquens, etiam per haec verba demonstrat nihil digno de Deo dici posse. *Ibid.*, cap. 7.

81. Nostorum librorum auctoritas, totumque consensio, per successiones Apostolorum, Episcoporum, conciliorumque roborata, volvis adversa est. Lib. 13, *contra Faust.*, cap. 5.

82. Qui Scripturam adverso animo legit, quia non ideo scrutatur ut sciat; sed quod nescit, scire se putat, haec presumptio tumida arrogantiae, oculum cordis vel claudit, ut omnino non videat, vel distortet ut perverse videat, et aliud per alio probet aut improbet. *Ibid.*, lib. 16, cap. 41.

83. Accipite integre canonicas Scripturas, si integri esse desideratis. *De fide contra Manich.*, cap. 23.

84. Haeretici Scripturas tenent ad speciem, non ad salutem. Lib. 3, *de Bapt. contra Donat.*, cap. 19.

85. Sanctae Scripturae et docent et exhortantur. *De Gratia Christi*, cap. 10.

86. Merebitur homo Scripturam intelligere, si orando pulset, et non rixando accedat ad ostium veritatis. *Tract. 8, super Joan.*

87. A Domino quidem est Scriptura; sed nihil sapit, si non ibi Christus intelligatur. *Ibid.*, tract. 9.

88. Natæ hereses non sunt nisi dum Scripturae bene intelliguntur non bene: et quod in eis non bene intelligitur, etiam temere et audaciter asseritur. *Ibid.*, tract. 18.

89. Putemus Scripturam Dei tanquam agrum esse, ubi volumus aliquid edificare. Non simus pigri nec superficie contenti, foliamus altius, donec perveniamus ad petram; petra autem erat Christus. *Ibid.*, Tract. 23.

90. Scriptura nobis in huius seculi nocte tanquam lucerna accenduntur, ne in tenebris remaneamus. *Ibid.*, tract. 35.

91. Haec est, quae, corda illuminat, linguam purificat, conscientiam probat, animam sanctificat, fidem confortat, diabolum rejicit, Peccatum spernit, animas frigiditas calefacit, lumen scientiae ostendit, tenebras ignorantiae expellit, tristitiam saeculi extinguit, letitiam Spiritus sancti accendit, silitenti potum tribuit, naturam frenat, prohibet levitatem, temperat dolorem, confert spem, coronat senem, docet juvenem, mitigat dedignantem, instruit errantes, sanat aegros, roborat infirmos, mentem stabilit, excitat somnolentos, otiosos increpat, pictos incitat, reges humiliat, humiles exaltat, rectas vias indicat, eleemosynam imperat. *Ibid.*

92. Otiosum verbum in Scriptura esse dicere, blasphemia ingens est. *Homil. 10, in Hexam.*

93. Scriptura facile afflicti, et allicit ad legendum: ita ut quod in ea lateat, delectet etiam cum labore investigare, nec fatiget inquirendi forte difficultas, ubi eloquii suavitas mulcet. *Prose.*

94. Ude constat hoc opus non humano ingenio, sed spiritus arte ita compositum, ut quamvis sit difficile intellectui, sit tamen inquisitu delectabile. *Serm. 1, super Cant.*

95. Scriptura sacra est puteus Jacob, ex quo hauriantur aquae quae in oratione funduntur. In *Speculo Monachorum*.

96. In Scriptura vir sapiens, profunda fluviorum perscrutat, et abscondita producit in lucem. *De principis sacrae Script.*

97. Est sacrae Scripturae inattingibilis altitudo, propter auctoritatem inviolabilem; inexhaustibilis plenitudo, propter profunditatem imperscrutabilem; infallibilis certitudo, propter processum irrefragabilem; impretabilis vastitudo, propter fructum inestimabilem; incontaminabilis pulchritudo, propter puritatem impermixtibilem; incoercibilis amplitudo, propter diffusionem irrefringibilem. *De principio sacrae Script.*

98. Scriptura sacra est Fluvius voluptuosissimus, propter dulciores suavissimarum delectationum; luminosissimus, propter fulgore lymphidissimarum speculationum; ignitissimus, propter fervores ardentissimarum inflammationum; impetuossissimus, propter vigores sublimissimarum elevationum. *Ibid.*, super illud, *Apoc. xii: Ostendit mihi fluvium.*

99. Scriptura sacra quasi potio temperata est: si ejus amaritudo palatum tuum contristat, quid accusas medicum? quod non prodest tibi, quid alteri. *Ibid.*

100. Injustis sacra Scriptura videtur injusta,

insipientibus stulta, obscenis immunda, vanis superflua: sapientibus autem videtur omnis sapientiae contentiva. *Ibid.*

101. In Scripturis sacris praeterita sine falsitate describuntur; praesentia quam videntur, ostenduntur; futura quasi perfecta narrantur. *Ibid.*

102. Ubique in Scripturis veritas regnat, ubique divina virtus irradiat, ubique panduntur humano generi profutura. *Ibid.*

103. Sacra Scriptura est panis: nam panis in cilibano est sermo in historia abditus: in sartagine, est sermo moralis deocclus: in craticula, est sermo mysticus, et allegoricus. *Super Psalm. xl.*

104. Quinque sunt verba, quibus tota Scriptura comprehenditur: crede, fuge, age, time, appete, crede in Deum, fuge vitium, age bonum, time supplicium, appete praemium. *Serm. 8, Dom. 4, Quadr.*

105. Scripturae divinae sanctae profunditas communes sermones habet, ut eam universi incommutanter admittant: sensus autem recondit veritatis arcano, ut ipsi studiosissime vitalis sententia debeat indagari. In *Prologo*, super *Psalm.* cap. 45.

106. Scriptura sacra multis modis genera sua locutionis exerceat, definitionibus succincta, schematibus decora, verborum proprietate signata, syllogismorum complexionibus expedita, disciplinis irrutilans. *Ibid.*

107. Scriptura sacra, schola est caelestis, eruditio vitalis, adiutorium veritatis, disciplina certissime singularis, quae discipulos occupat sensibus fructuosus, non inanum lenocinatione verborum. *Super Psalm. xv.*

108. In scripturis divinis assidua cogitatione meditari, nullum tedium, nulla satiatio est: sed quanto quis plus hauserit, tanto amplius dulciter sensu perquirat. *Super Psalm. lxxv, vers. 12.*

109. Cur homini Christiano fideliter non liceat s. CYPRIAN. spectare, quod licuit divinis litteris scribere? *De Spectacul.*, cap. 2.

110. In sacris Scripturis quasi speculo vides, et agnosces teipsum, et faciem cordis tui. *Prose.*

111. Ibi imperfectum tuum clarissime conspicias, quid agendum restat, et qualiter proficere debeas, discis. In *Exhort. ad Novit.*, art. 9.

112. Ex divinis Scripturis divitias tibi congrega, et thesauros qui nunquam eripi tibi poterunt, illosque in oculum praemittere satagito. *De vita Religiosa.*

113. Nihil discors est in divina Scriptura, neque opposita dictio adversus dictionem reperitur. *Haeres. 70, contra Audianos.*

S. BASILIUS
MAGNUS.
S. BERNARD.

S. DONAV.

CASSIODOB.

DIONYSIUS
CARTHUS.

S. EPIPHAN.

S. EPIPHAN.

S. FRANCIS.
ITHELM. 144. Sancta Scriptura, magis oblectat pios animos, quam aures delicatas, linguasque disertas: mentium enim, non aurium delicias spectat. In *Avrot. super Psalm. xxxii.*

S. FULGENTI. 145. In Scripturis sacris studium tui cordis impende; et ibi si fueris, quis sis, quique debeas esse, cognosce. *Epist. 6, ad Theodorum, cap. 9.*

GLOSS. INT. 146. Quantum quisque ex Scriptura proficit, tantum et ipsa proficit apud ipsum. *Super Ezech., cap. 1.*

S. GREGOR. MAGNUS. 147. Scriptura sacra mentis oculis quasi quoddam speculum opponitur, ut interna nostra facies in ipsa videatur: ibi etenim fœda, ibi pulchra nostra cognoscimus; ibi sentimus quantum proficimus, ibi a profectu quam longo distamus. *Lib. 2, Moral., cap. 1.*

148. Sacra Scriptura omnem scientiam, atque doctrinam sine aliqua comparatione transcendit, vera predicat, ad celestem patriam vocat, a terrenis desideris ad superna amplectenda cor legentis immutat. *Prose.*

149. Diclis obscurioribus exercet fortes, et parvulis humiliter sermone blanditur: nec sic clausa est ut pasci debeat, nec sic patet ut vilescat; quia usu fastidium tollit, et tanto amplius diligitur, quanto amplius meditat. *Prose.*

150. Quam legentis animum humilibus verbis adjuvat, sublimibus sensibus levat: aliquo modo cum legentibus crescit, a rudibus lectoribus quasi recognoscitur, et amen doctis semper nova reperitur. *Ibid., lib. 20, cap. 11.*

151. Heretici quia Scripturam sacram intelligere sua virtute moluntur, eam quibusdam nisibus rotunt. *Ibid., cap. 1.*

152. Non est secreta lœtitia in divinis paginis, vel fortia, vel multa cognoscere, sed cognita custodire. *Prose.*

153. Nam qui bene intelligit, quid intelligendo sperari debeat, agnoscit: quanto enim intellectu latius extenditur, tanto ad explenda opera enitius ligatur. *Ibid., lib. 22, cap. 3.*

154. Magna utilitatis est, ipsa obscuritas eloquiorum Dei, quia exercet sensum, ut fagitatione dilataretur, et exercitatus capiat quod capere non potest otiosus. *Homil. 6, super Ezech.*

155. Scriptura sacra staturam habet, quia mores ad standum dirigit: altitudinem habet, quia in coelesti patria æternæ vite gaudia promittit: horribilem aspectum habet, quia omnibus reprobis gehennæ supplicia minatur. *Ibid., super illud: Statuta quoque erat rotis.*

156. Scriptura sacra est recta in præceptis, alta in promissionibus, horribilis in minis. *Ibid.*

127. Scriptura sacra in utroque testamento, et admonendo recta est, et promittendo alta, et minando terribilis. *Ibid.*

128. Divina eloquia cum legente crescit: nam tanto illa quisque altius intelligit, quanto in eis altius intendit. *Ibid., homil. 7, super illud: Cumque ambularent, etc.*

129. Mira atque ineffabilis sacri eloquii virtus, cum superno amore legentis animus penetratur. *Ibid.*

130. Quo spiritus legentis tendit, ille divina eloquia levantur: quia si in eis altum quid videndo et sentiendo quæsieris, hæc eadem sacra eloquia tecum crescunt, tecum in altioribus ascendunt. *Ibid., super illud: Quocumque ibat spiritus, etc.*

131. Legentis spiritus si quid in sacris eloquiis scire morale, aut historicum quærit, sensus lunc moralis historie sequitur: si quid typicum, mox figurata oculis agnoscitur. *Ibid.*

132. Hæc tria in sacro volumine scripta sunt: Lamentationes; Carmen; Væ. Lamentationes, quia in eo scripta est penitentia peccatorum; Carmen, quia ibi præmuntur gaudia iustorum; Væ autem, quia illic expressa est damnatio reproborum. *Homil. 9, super Ezech.*

133. Scriptura sacra est aliquando cibus, aliquando potus. In locis obscurioribus, que intelligi nequeunt, nisi exponantur, cibus est; in locis vero apertioribus, potus est. *Ibid., homil. 10.*

134. In ejus ore Scriptura sacra dulcis est, cuius vite viscera mandatis Dei replentur: quia ei suavis est ad loquendum, cui interius impressa ad vivendum fuerit. *Ibid., homil. 10.*

135. Nemo in sacre Scripturæ scientia ita perfectus est, ut proficere ultra non possit: quia inferior est omnis profectus hominis divinitatis altitudine eam inspirantis. *Super lib. Reg.*

136. Scriptura sacra tam mirabiliter ab omnipotente Deo condita est, ut etsi multipliciter videatur exposita, non desint tamen ei secreta, quibus servet occulta. *Ibid.*

137. Sacra Scriptura, quia divinitus inspirata, tanto sublimius etiam præclara hominum ingenia superat, quanto ipsi præclari homines Deo inferiores sunt: et nihil in illa spiritali sublimitate conspiciunt, nisi quod ejus ipsius divine dignationis bonitate revelatur. *Ibid.*

138. Scriptura sacra suavis est in superficie litteræ, altior in typis allegorie, moribus instruendis utilis, lucida in exemplis exhibendis, in locis tamen singulari et historica asserere, et typica proferre, et conferre moralia solet. *Ibid.*

139. Qui verbum Scripturæ accipit, non in amore, sed in scientia, de plenitudine accipit, non

verbi, sed libri. *Lib. 4 in I Reg., cap. 4, super illud: Ascende ut comedas mecum.*

140. Civitas spiritalis Redemptoris est Scriptura sacra: hæc civitas suis civibus tot defensionum munimina confert quot præcepta, tot arma eis præbet, quot consilia salutis. *Lib. 1, in I Reg., cap. 4, exposit. allegoricæ, super illud: Et ascendebat vir, etc.*

141. Sacra eloquia visioni maris simillima narrantur: quia in eis sunt magna volumina sententiarum; et cumuli sensuum. *Homil. 6, super Ezech., super illud: Et aspectus rotarum, etc.*

142. Tanto magis debemus sacram Scripturam legere, quanto nos conspicimus sub tribulationum fasci lassari. *Lib. 2, in Registro, ind. 10, cap. 37, epist. 87, ad Natalem episc. Saloni.*

143. Ut vilescere Scriptura sacra nota non possit, sic mire disposita est, ut cognita nesciatur: et eo legatur gratis, quo quotidie discitur; ac dum semper recentia intimat, suavius oblectat. *Prose.*

144. Quæ nova velut nova contemunt, illa que probant vetera, curarum sæcularium saturitate fastidiunt.

145. Dum quis terrenarum rerum cura immoderatus pascitur, in ea que valde placere solet, recenti Scripturarum dulcedine non lætatur. *Ibid.*

146. Dicere verbum aliquod in Scriptura redmndat, nihil est inane, nihil supervacuum. *Orat. 4 super illud: Faciamus hominem, etc.*

147. Ama scientiam Scripturarum, et carnis vita non amabis. *Epist. 4 ad Rustic.*

148. Totum quod legitimus in divinis libris, nitet quidem et fulget, etiam in cortice; sed dulcius in medulla est: qui edere vult nucleum, frangat nucem. *Epist. 43 ad Paulin.*

149. Maximum ad justitiam auxilium, est implere divinis eloquiis animum: et quod opere exequi cupias, semper corde meditari. *Epist. 14, ad Celsianam.*

150. Sint divine Scripturæ semper in manibus tuis, et iugiter mente volvantur. *Ibid.*

151. Scripturam sacram cognoscere, secumque semper revolvere, ingens ad conservandam justitiam beneficium est. *Ibid.*

152. Ad sanctorum Scripturarum gravitatem confugimus, ubi vera vulnerum medicina est, ubi dolorum certa remedia. *Epist. 24, ad Julian.*

153. Quod medicorum est promittunt medici, tractant fabrilia fabri: sola Scripturarum ars est, quam sibi omnes passim vindicant: hæc garrula anus, hæc delirus senex, hæc sophista verbosus, hæc universi præsumunt, lacerant, docent antequam discant. *Epist. 1, ad Paulin.*

154. Magis Scripturæ auctoritate ducimur, quam cujuslibet eloquentie sæcularis. *In quest. super Genes.*

155. Nihil in Scriptura magis agere debes, quam animam divinis eloquiis pascere, et quantum ei per totam sufficere possit ducim, hoc eam veluti cibo pinguiore satiare. *Epist. 1, ad Demetriam.*

156. Ita Scripturas sacras lege, ut semper memineris Dei illa verba esse, qui legem suam non solum sciri, sed etiam impleri jubet: nihil enim prodest facienda didicisse, et non facere. *Ibid.*

157. Debes sanctas Scripturas sine intermissione meditari, his tamen replere mentem; et malis cogitationibus locum auferens, divinis animum sensibus occupare. *Ibid.*

158. Ignoratio Scripturarum, ignoratio Christi est. *Lib. 1 super Isaïam.*

159. Quid loquar de physica, ethica, et logica? quidquid potest humana lingua proferre, et mortalium sensus accipere, volumine sanctorum Scripturarum continetur. *Ibid.*

160. Moris est Scripturam, obscuris manifesta subnectere: et quod prius sub enigmatibus Prophetæ dixerint, aperta voce proferre. *Lib. 5, super Isaïam, cap. 19, super illud: Onus Ægypti, etc.*

161. In explanatione sanctorum Scripturarum, non verba composita, et oratoris floribus adornata, sed eruditio et simplicitas queritur veritatis. *Lib. 3, super Amos.*

162. Quicumque Scripturam aliter intelligit, quam sensus Spiritus sancti efflagitat, quo conscripta est (licet de Ecclesia non recesserit) tamen hereticus appellari solet. *Lib. 3 super Epist. ad Galat., cap. 5, in illud Rom. viii: Sapientia carnis inimica est Deo.*

163. Si quidquam est, quod in hac vita sapientem virum teneat, et inter pressuras et turbines mundi æquo animo manere persuadeat, id esse vel primum reor, meditationem Scripturarum. *Super Epist. ad Ephes.*

164. Heretici corrupto intelligentie sensu divinatorum testimonio usurpant, et de his mentiuntur. *Lib. 4 de Trinit.*

165. Hereticus dat Scripturam stylo Antichristi compositam. *Lib. contra Arianos, et Auxent.*

166. In sacra Scriptura quidquid docetur, veritas est: quidquid præcipitur, bonitas: quidquid promittitur, felicitas est. *De Scriptur. et Scriptur., cap. 1.*

167. Quisquis sacre Scripturæ cibo pasci renuit, vitam animæ suæ perdere jam incipit. *In Prolog. 1, Allegoriar. Veteris Testam.*

168. Triplices intellectus sunt divine Scriptu-

S. GREGOR.
NYSS.

S. HIERON.

S. HILAN.

HUGO A. S.
VICTOR.

rae, quasi tres mensae. Videlicet, historialis, mysticus et moralis. *Prose.*

169. Prima simplicibus, secunda doctoribus, tertia communis utrisque.

170. In prima cibus gratior, in secunda subtilior, in tertia dulcior.

171. Prima saporem continet exemplorum, secunda vim mysteriorum, tertia dulcedinem morum.

172. In una Christus vinum ministrat, in secunda frangit panem, in tertia docet.

173. Prima pascit miraculis, secunda figuris, tertia verbis: res miraculorum corroborat fidem, impletio figurarum spem, doctrina morum charitatem. Lib. 3 de *Claustro anim.*, cap. 8.

174. Scriptura sacra est liber vite, cujus origo aeterna, cujus incorruptibilis essentia, cujus cognitio vita, cujus Scriptura indelebilis, cujus inspectio desiderabilis, cujus doctrina facilis, cujus scientia dulcis, cujus profunditas imperscrutabilis, cujus verba immutabilia, et unum tamen verbum omnia, Lib. 2 de *Arca Noe*, cap. 14.

175. Sunt nonnulli, qui divine Scripturæ scientiam querunt, ut vel divitiis congregent, vel honores obtineant, vel famam acquirant: quorum intentio quantum perversa, tantum est miseranda. Lib. 5 *Dulasc.*, cap. 10.

176. Solidus est cibus iste sacræ Scripturæ, et nisi masticetur, transgurgituri non potest. *Prose.*

177. Tali te moderamine uti oportet, ut dum inquirendo subtilis fueris, in presumendo temerarius non inveniaris. *Ibid.*, lib. 6, cap. 4.

178. Cathedra Doctoris sacra Scriptura est, in qua jugiter populo presidere debet, et per auctoritatem præceptionis, et per exemplum conversationis. Lib. 1 *Miscellan.*, tit. 75.

179. Divina Scriptura in quibusdam locis, quasi panis difficile editur, in quibusdam sicut vinum facile sorbetur, in omnibus quasi medicamentum et oleum animæ, dum sumitur, medetur. Lib. 1 *Miscellan.*, tit. 56.

180. Divina Scriptura cæteris omnibus Scripturis, non solum in materia sua, sed etiam in modo tractandi, subtilitate et profunditate præcellit. Lib. 1 de *Sacram.*, part. 4, cap. 5.

HUGO CARD.

181. Ad hoc tendit tota Scriptura, ut revocet a malo per timorem, et promoveat ad bonum per amorem. In fine *Prologi*, super *lib. Judic.*

182. Sacra Scriptura est vas ciborum et potum spiritualium, quibus reficiuntur, et inebriantur spiritualiter amici Sanctorum. Super *Prov.*, xxv.

183. Sacram Scripturam, per quam cognoscitur Deus, pie legite, et perfecte intelligite: pie legit, qui cum devotione legit que legit: et que

non intelligit, non reprehendit, sed studiosè inquirent. Super *Sapient.*, cap. 1.

184. Scriptura non solum cibus est, ubi difficilis est: sed etiam potus, ubi est facilis, vel vinum æternæ jucunditatis. Super *Isaiam*, cap. 65.

185. Quidquid latet, quidquid patet in divinis sermonibus, et in tota sacra Scriptura, dilectio ipsa comprehendit. Lib. 1 *Contemplat. de Amore Dei*, cap. 26.

186. Festinandum tibi est, si ad veram Scripturarum scientiam vis pervenire, ut humilitatem cordis immobilem primitus consequaris: que te non ad illam que inflat, sed ad eam que illuminat scientiam charitatis consumptione perducat. Collat. 14, *Abb. Nesterot.*, esp. 10.

187. Nihil in divinis litteris temere, et absque causa positum, etiam verbum quod fortuitum videri posset magnum thesaurum in se latentem continet. Homil. 10, super *Gen.*

188. In divinis litteris nihil superfluum, nec onerosum, nihilque rationi contrarium continetur. *Ibid.*

189. Quanto quis Scripturis sacris est familiarior, tanto magis videre potest latentem in ipsis thesaurum, pluresque percipere ineffabilem divitiarum fructus. Homil. 13, super *Gen.*

190. Talibus verbis Scriptura sacra utitur, ut ejus arcana mysteria discere possimus. *Ibid.*, homil. 15.

191. In divinis Scripturis, etiam in brevi lectione sensum gravitas, et ineffabiles inveniuntur divitiæ. *Ibid.*, homil. 16.

192. Mos divine Scripturæ est, a rebus contingentibus nomina locis imponere, sicuti res contingant. *Ibid.*

193. Non est syllaba, vel apiculus in sacris litteris, in cujus profundo non sit grandis quispian thesaurus. *Ibid.*, homil. 21.

194. Nulla est in humana natura vel corporis, vel animæ passio, que medicinam ex sacra Scriptura accipere nequeat. *Prose.*

195. Ingredditur quis huc tristitia et negotiorum sollicitudine oneratus, statim ut audivit Prophetam dicentem: Quare tristis es anima mea? spera in Deum, omnem illam mentis tristitiam excutit.

196. Alius extrema premitur inopia, gravatum fert, et moeret videns alios divitiis affluere, et magno apparatu et pompa stipari: audit hic Prophetam dicentem: Jacta in Dominum curam tuam, et ipse te enutriet, et non timeas, cum ditatus fuerit homo, etc.

197. Alius despicitur et contemnitur, et ab amicis relinquitur, et hoc est quod menter: ejus maxime conturbat, si huc venerit, audi: et dicen-

IDOTLA.

JOAN. CAS.

S. JOANNES CHRYSOST.

tem: Amici mei, et proximi mei adversum me steterunt. *Ibid.*, homil. 29.

198. Unus scopus divina Scripturæ est, ne quid factorum intermittat, sed veritatem homines doceat. *Ibid.*

199. Ingens bonum est divinarum Scripturarum peritia; hæc enim facit animam optimis moribus præditam, hæc in eam mentem transfert, hæc gratitudinis studiosum reddit hominem. *Ibid.*, homil. 35.

200. Magna divina Scripturæ virtus est, et multæ in verbis latent sententiarum divitiæ. *Ibid.*, homil. 37.

201. Nullam Scripturæ habent rationem pulchritudinis, vel compositionis verborum, habent enim gratiam domesticam effulgentem, et pulchritudinem que dicuntur. *Ibid.*

202. Propterea non opinetur Catholicum, quod apparuerit Scripturæ sententiæ esse contrarium. Homil. de *Adam et Eva*.

203. Scripturæ thesaurum præbent paratum iis, qui querunt opes in ipsis reconditas: satis est introsperisse, ut omni expleti fructu discendant, satis est tantum aperuisse, ut illico videant gemmarum splendorem. Homil. 2 de *Verbis Isai*.

204. Quidquid terribile est in Scripturis, usu vilescit. Homil. 30, super *Matth. Oper. imperf.*

205. Quidquid queritur ad salutem, totum adimpletum est in Scripturis sacris. *Prose.*

206. Qui ignarus est, inveniet ibi quod discat.

207. Qui contumax est et peccator, inveniet ibi futuri judicii flagella, que timeat.

208. Qui laborat, inveniet ibi glorias et promissiones vite perpetuæ, quas meditando amplius ad opus.

209. Qui pusillanimis est et infirmus, inveniet ibi medicos justitiæ cibos, qui etsi pinguem animam non faciunt, tamen mori non permittunt.

210. Qui magnanimus est et fidelis, inveniet ibi spirituales escas continentioris vite, que perducunt eum fere ad Angelorum naturam.

211. Qui perensus est a diabolo, et vulneratus est in peccatis, inveniet ibi medicinales cibos qui eum per penitentiam revocent ad salutem. *Ibid.*, homil. 41.

212. Omnis Scriptura divina mensa est, in qua panis verbi nutritio animas positus est, supra quam omnes Christiani recumbant et epulantur in spiritu. *Ibid.*, homil. 53.

213. Magnum præcipitium, profundum barathrum est, Scripturam ignoratio: et magna salutis perditio, nihil de divinis legibus scire. Conc. 3 de *Lasaro*.

214. Omnium medicinarum thesaurus, divine Scripturæ sunt: sive stultitiam exerce, sive affectus sedare, sive pecuniarum cupiditatem expellere, sive dolores contemneris, sive fortem animum inducere, sive adversa equo animo tolerare velimus, quam plurimum hinc remedia invenire possumus. Homil. 30, super *Joan.*

215. Hæretici sacras deleverunt litteras, inficitati sunt Scripturam, omnino in illam intendere non valentes. Serm. 11, super *Epist. ad Philip.*

216. Si quid vel discere, vel ignorare opus sit, in Scriptura sacra addiscesimus. Si arguere falsitatem, inde hauriemus: si corrigi, si castigari, ad exhortationem, ad solatium: si quid desit et oporteat adipisci, ex ea discimus. Homil. 9, super *II Tim.*

217. Nihil præclarior, nihil animarum saluti conducibilis est, quam divina Scripturæ perscrutari. Lib. 4 de *Fide Orthon.*, cap. 18.

218. Eiusmodi est Scripturarum gratia, ut exhauriri atque consumi nequeat. *Ibid.*

219. Scias sanctam Scripturam esse tanquam puteum Jacob, ex quo hauriantur aque vite lacrymarum, devotionis et dulcedinis. De *Sanctimonialibus*.

220. Nihil in hac vita dulcius apprehenditur, nihil jucundius ac securius possidetur, nihil ita mentem a voluptatibus retrahit, sicut amor et scientia vera Scripturarum. Lib. 2 de *Vir. illust. Ord. S. Bened.*, cap. 145.

221. Qui est amator sanctarum Scripturarum, sicut leo fortissimus bestiariam, ad nullius pavent occurrunt. *Prose.*

222. Ipsa sacra scientia dat suo amatori in tribulatione constantiam, in adversitate tolerantiam, in humilitate victoriam.

223. Docet vitia fugere, virtutes diligere, terrena despiciere, celestia querere, Deum super omnia amare. *Ibid.*

224. Scriptura forpentes ad devotionem excitat, mentem ad dilectionem Dei inflammat, contemptum presentium suggerit, voluptatem carnis occidit. *Prose.*

225. Sine illa, hominis vita, aut voluptas, aut vanitas est: quia qui scientiam Scripturarum non amat, quid aliud quam vana potest diligere? *Ibid.*

226. Testimonium sacre Scripturæ est fortissimum ad arguendum, stabile ad corripiendum, efficax ad docendum, jucundum ad consolandum et validum. Super *Prolog. Regule S. Bened.*, cap. 2, text. 2.

227. Nullius hominis consolatio tam efficax et sancta homini tribulato spiritui, sicut exhortatio sacre Paginæ. Quidquid queris, ibi invenies: quod desideras, ibi habes. *Ibid.*

S. JOAN. DAN.

JOAN. GERS.

JOAN. TRITH.

228. Studium sacrae Scripturae mentem a torpore excitat, torpentem terret, proficientem laudat, nescientem docet, doctum honorat. *Ibid.*
 229. Inter omnia hujus mundi quaeque voluptuosa, jucunda, vel delectabilia, nihil me, teste Deo, plus delectat, plus satiat, plus et efficacius consolatur, quam sacra Scriptura; ibi invenio quod volo, instruor quid quaeram, confirmor ut sperem. *Ibid.*
 230. Sancta sacrae Scripturae commendatio est, ut eam nemo explicare valeat: profunditas nimis, latitudoque maxima, quam nullus comprehendere potest. *Ibid.*
 231. In sacra Scriptura animae cibus et potus est, dum iuxta gratiam a Deo unicuique concessam sibi quisque quod faciat, inquirat et invenit. *Ibid.*
 232. Hic cibus sacratissimus est spiritus, hic consolatio mesiorum, confortatio debillium, liberatio captivorum, et refectio sanctorum animarum. *Ibid.*
 233. Quod de sacris Scripturis auctoritatem non habet, eadem facilitate contemnunt, qua probatur. *Ibid.*
 234. Quanto quisque magis in sacris eloquiis assidius fuerit, lauto ex eis uberiorem intelligentiam capit: sicut terra, quae quanto amplius excolitur, tanto uberior fructificat. In cap. 4 *Regul. S. Benedicti*, verbo *Sacras*.
 235. Tota series divinarum Scripturarum, quid continet aliud quam textum quemdam honorum ordinem, quae Deus hominibus vel jam praesedit, vel etiam se daturum reproposita? Lib. 1, homil. 4 *ad Monachos*.
 236. Scio vere nihil in hac vita homini salubrius posse contingere, quam si divinas coeperit Scripturas veraciter amare. *Ibid.*
 237. Quanto quis in perdiscendis Scripturis fuerit studiosior, tanto minus carnalium voluptatum ardoribus inflammat. *Ibid.*
 238. Sacra Scriptura, est fons sapientiae, semita iustitiae, forma disciplinae, apotheca salutis, magistra veritatis. *De Laude Scripturae*, cap. 2.
 239. Scripturae quidem perfecta sunt, quippe a verbo Dei, et spiritu eius dicta. Lib. 1, *Advers. haeres.*, cap. 47.
 240. Apponenti vel auferenti de Scriptura, peccatum non modicum fore necesse est. *Ibid.*, lib. 6, cap. *Ventit*.
 241. Omnis latitudo Scripturarum in oratione Dominica, et Symboli brevitate concluditur. Lib. 1 *de Sum. bono*, cap. 51.
 242. Quanto quisque magis ut sacris eloquiis assidius fuerit, tanto ex eis uberiorem intelligentiam capit: sicut terra quae quanto amplius

excolitur, tanto uberior fructificat. *Ibid.*, lib. 8, cap. 9, sent. 2.
 243. Eloquia sacra exterius incomperta verbis apparent, intrinsecus autem mysteriorum sapientia fulget. *Ibid.*, cap. 13, sent. 3.
 244. Quidquid dicitur quod Catholicorum auctoritate Scripturarum non probatur, a sancta non approbatur Ecclesia. *Prosecc*.
 245. Est quidem fundamentum solidum, super quod omnis fidei veritas, omnisque veritatis solidatur auctoritas. *De Casto Convul.*, cap. 19.
 246. Sacra Scriptura nobis est a Domino exhibitae, ut in ipsa intellectus nostri curiositas solidetur, et velut in quodam speculo, interna nostra facies videatur. *Prosecc*.
 247. Ibi quid verum, quid falsum sit conspicitur, ibi pulchra cognoscuntur: ibi quantum intellectus proficiat, quantum capiat, sine offuscatione aperitur. *Ibid.*
 248. Sine Scripturis sanctis, nulla vere est conceptionum vis Deo digna. *Centur. 4 de Viri. et vitio*, cap. 82.
 249. Scriptura est cithara David, per quam Saulis insanis temperatur. *Prosecc*.
 250. Scriptura est vomer Samgar aratorius, quo terra nostri cordis excolitur.
 251. Haec est maxilla asini, in qua Samson sitiens reficitur, et mille Allophyli occiduntur. *Epist. 125 ad Gualter., episc. Rothomag.*
 252. Sunt quidam, qui sacram Scripturam timent, alii irident, alii destruunt, alii contemnunt, alii per eam transeunt, alii habitant in ea, qui timent eam, pigri sunt: qui irident, superbi: qui destruunt, haeretici: qui contemnunt, falsi fratres: qui transeunt, hospites: qui habitant, cives. *Ibid.*, serm. 12 *Quadrages.*
 253. Cuncta divinarum Scripturarum eloquia ad nil aliud, nisi ad animarum salutem crebris sunt voluminibus exarata. Quidquid enim in his praecipitur, quidquid prohibetur, totum proculdubio ad provectum fit animarum. Lib. 5, *epist. 12 ad Quendam thesaur.*
 254. Sacrarum Scripturarum paginae semper versentur in manibus: in his totus esto, his immorare, in his jugiter requiesce. Lib. 6, *epist. 29 ad Stephan. monach.*
 255. Nihil dicendum novum, nihil docendum est, quod non constat auctoritate Scripturarum. Lib. 1, *super Numer.*, cap. 8.
 256. Divinis Scripturis suavius nihil est. Lib. 3, *super Cant.* in illud: *Qui passit inter lilii,* etc.
 257. Nihil tam utile est, ut Scripturarum diligentia scrutatio. *Super Luc.*, cap. 16, in illud: *Mittas eam in domum,* etc.

S. THOMAS AQUINAS.
 THOMAS A KEMPES.
 S. VALER. EPISCOP.
 S. ZEPHYR. PAPA ET MART.
 S. MATTHEUS MARY.
 PETRUS ELES.
 S. ANTONIN.
 S. ANTONIUS.
 S. PETRUS DAMIANUS.
 RUPERT. ABB.
 S. THEODOC.
 THEROPYLACTUS.

258. Scriptura sacra est regula fidei, cui nec addere, nec subtrahere licet. 2, 2, quest. 1, art. 9.
 259. Auctor sacrae Scripturae, est Spiritus sanctus: non solum verborum, sed etiam rerum. Super 1 *Sent.*, quest. 3 *prologi*, art. 5.
 260. Sacra Scripturae auctoritas, superior est omni ratione. Super 1 *Sent.*, dist. 2, art. 4.
 261. Veritas est in Scripturis sanctis quaerenda, non eloquentia: omnis Scriptura sacra eo spiritu debet legi, quo facta est. *Prosecc*.
 262. Quarere potius debemus utilitatem in Scripturis, quam subtilitatem sermonis. Lib. 1 *de Imit. Chr.*, cap. 5.
 263. Ea, quae in divinis eloquiis praecipiantur, non solum non facere, sed etiam ignorare, peccatum est. *Epist. ad Monachos*.
 264. Sicut stellae caeli non exstinguunt nox, sic mentes fidelium et inherentes firmamento sanctae Scripturae, non obscurat mundana iniquitas. In *Decretis Gratiani*, part. 1, distinct. 38, can. *Sicut*.
 Vide etiam tit. *Auctoritas*, sent. 17; *Christianus*, sent. 102, 103; *Doctrina*, sent. 121; *Lectio*, sent. 3, 9, 38, 50, 54, 59, 60, 65, 74, 76, 77, 85, 100, 102, 104, 105, 114, 112, 119; *Psalmus*, per totum; *Res*, sent. 87; *Scrutari*, sent. 12, 15; *Studium*, sent. 29, 51, 56, 57, 61; *Thesaurus*, sent. 5.
 SCRUPULOSITAS.
 DEFINITIO. Scrupulositas est vacillatio quaedam surgens cum formidine ex aliquibus conjecturis debilibus et incertis. Part. 1, tit. 3, cap. 10, § 9.
 SENTENTIAE PATRUM.
 1. Diabolus investigat complexiones hominum, et quos videt parvi cordis et pusillanimes et scrupulosos, ipsos aggreditur, et scrupulis occidit. Part. 1, cap. 10, § 10.
 2. Mille surgunt apud aliquos scrupuli, more camum chladrantes, et laedere minanter ipsos qui volunt ire viam Dei, quos convincere et compescere melius quam per contemptum nequimus. *Ibid.*
 3. Consilium salubre est, frequenter agere contra scrupulos leves et tepidos, vitando eos ad aliorum iudicium; quatenus ex consuetudine fiat homo robustus, solidus, et tranquillus in exercitio spirituali. *Ibid.*
 4. In dubiis tutior via est eligenda, propter quod scrupulosus eligat viam rigidiorum. *Ibid.*
 5. Ex scrupulo procedens tristitia, consumit rigorem et robur animi. *Ibid.*
 6. Scrupulus causatur ex complexione ad timorem idonea, ex segritudine melancholica, et ex tentatione diabolica. *Ibid.*

7. Ille se ad id quod credit et diligit, perventurum esse desperat, cui male conscientia scrupulosus inest. Lib. 1 *de Doctr. christ.*, cap. 40.
 8. Deponendas sunt scrupulositates quaedam superfluae, quae conscientiam in erroris confusionem inducunt, In *Speculo discipl.*, part. 1, cap. 9.
 9. Scrupulositas intelligentiam mysteryum Dei superflua curiositate non invenit, sed fidem perdit, quam constat esse ducem salutis. Tract. 14.
 10. Cum in dubiis constringimur, utiliter nimis subdumur, ne in magnis sine venia peccemus. Lib. 32 *Moral.*, cap. 17.
 11. Scrupulum cogitationis scrupulose, aperta ratio dissolvat. Lib. 3 *Dialogi*, cap. 24, verbo *Scrupulum*.
 12. Conscientia scrupulosa, omnia dubitat, et de omnibus disputat. Super *Proc.*, cap. 19.
 13. Scrupulosus, vitae aliorum est entelechor. Homil. 11. super *Epist. ad Hebr.*
 14. Scrupulosus contra scrupulos agendum est, et ex ficto operis pede certandum. Tract. *de Praeparat. ad Missam*, consid. 6.
 15. Causant scrupuli inquietudinem mentis, quam fluctuare faciunt, a qua sicut muscae morientes perdunt suavitatem odoris, id est, devotiois et amoris sentimentum. Lib. 4, *de Consol. Theolog.*
 16. Eisi turbationem aut vacillationem cor pati videtur ex scrupulis motibus, modo per has, modo per illas passionum fluctuationes, maneat tamen divinus amor firmus. *Ibid.*
 17. Periculosa est scrupulositas, quae conscientiam in errorem praecipitat. Lib. 4, *ad Monachos*, homil. 24.
 18. Rejice superfluos atque inanes scrupulos: hi enim illuminationem internam prohibent, et conscientiam formidine, anxietate, privatoque amore devenustant. In *Speculo spirit.*, cap. 1.
 19. Conscientiam scrupulos, tanquam gravia impedimenta, Asecta semper devitet. In *Institut. spirital.*, cap. 8.
 20. Qui scrupulositatem in anima pro parvis rebas habet, et non pro magnis, omnium quae facit, mercedem amittit. Lib. 5, libell. 13, num. 14.
 21. Hominis conscientiam semper scrupulosus urit. Syzyg. 6, in *Dialogo Aziachi*.
 22. Expavescimus dubia pro certis: non servamus modum rerum, statim in timorem venit scrupulosus. *Epist.* 13.
 Vide etiam tit. *Suspicio*, sent. 15.

S. AUGUST.
 S. BONAV.
 S. GAUDENT.
 S. GREGOR. MAGNUS.
 HUGO CARD.
 S. JOANNES CHERYSOST.
 JOAN. GRES.
 JOAN. TRITH.
 LUDOVICUS BLOSIS.
 IN VILIS PATR.
 PLATO.
 SEVECA.

S. IDEM. S. P.
 S. ISID.
 HISP.

